

Nye utfordringer i gruppeterapi

Svein Tjelta

Wendy Hanson

Knut Skjøstad

I januarnummeret av Tidsskriftet har «Forum for Aktiv Gruppepsykoterapi» et innlegg som gir oss en anledning til å nyansere og utfylle bildet av aktiviteten på gruppeterapifeltet. Vi er tre psykologer som representerer lærere ved Institutt for gruppeanalyse. I tillegg har vi ledet fordypningskursene i gruppeterapi for Psykologforeningen i mange år.

Vi er enige i gruppeterapi er en tilnærming til behandling av psykiske lidelser som det er viktig for psykologer å ta opp i seg og utvikle videre. Her er vi helt på linje.

Men vi legger merke til gruppens undring over «mangelen på utdanningsopplegg for psykologer i gruppeterapi», og at «eksisterende tilbud og systematisk opplæring i gruppeterapi her til lands finner man innen en psykoanalytisk tradisjon, der vekten gjerne er lagt på langtidsbehandling med strukturendring som overordnet mål for behandlingen». Denne fremstillingen gjelder bare for en relativt liten del av innholdet i våre programmer, og vår utdanning er i høy grad rettet mot psykologer.

Instituttet er en statsstøttet utdanningsinstitusjon som sikter mot å utdanne helsepersonell i gruppeterapi. Utdanningstilbudet er således tverrfaglig, i tråd med de helsepolitiske føringer som er lagt for dagens helsevesen. Vi driver opplæring i ulike typer grupper og for ulike typer pasienter, fra schizofreni via personlighetsforstyrrelser og rusproblemer til det å arbeide henimot økt selvforståelse for å bedre mellommenneskelige relasjoner. Det dreier seg om grupper i institusjoner, og i poliklinisk og privat praksis, i psykisk helsevern såvel som i rusomsorg. Vi har opplæring både i tilnærminger der terapeuten i høy grad er aktiv og strukturerende, og i mer åpne og eksplorerende grupper.

Instituttet administrer i dag tre utdanningsprogrammer, to i Oslo og ett i Bergen. De er bygd opp av tre trinn; et ettårig grunnleggende kurs som formidler basale kunnskaper i gruppeterapi og gruppeprosesser med sikte på å kunne drive grupper innen institusjoner i psykisk helsevern, og fungere som koterapeut i polikliniske grupper. Dette kan bygges på med et toårig videregående kurs som skal utdanne kandidaten til å arbeide selvstendig og systematisk med gruppepsykoterapi både med polikliniske og innlagte pasienter. Denne utdanningen kan bygges på med ytterligere toårig kvalifiserende kurs som sikter mot å gi utdanning til full kompetanse som gruppeanalytiker.

Vi driver også et treårig utdanningsprogram i gruppepsykoterapi i ulike institusjonssammenhenger. Dette programmet er bygd opp med et ettårig grunnleggende kurs og et toårig videregående kurs. Kurset henvender seg til personer som ønsker å lære om gruppeterapi tilpasset institusjoner innen psykisk helsevern, barnevern og rusomsorg. Disse kursene er bygd opp som weekendbaserte blokk-kurs. De er landsdekkende og tverrfaglige. I tillegg driver vi ettårige regionaliserte opplæringsprogrammer i bruk av gruppebasert behandling for mennesker med alvorlige psykiske lidelser.

Utdanningen kan sies å være multiteoretisk, da den tar opp i seg vesentlige prinsipper fra blant annet gestaltteori, psykoanalyse, selvpsykologi, relasjonsteori, systemtenkning og sosialpsykologi. I alle år har psykologer spilt en sentral rolle, både som kandidater og som lærere. Vi mener at psykologer får en fyllestgjørende utdanning ved Institutt for gruppeanalyse.